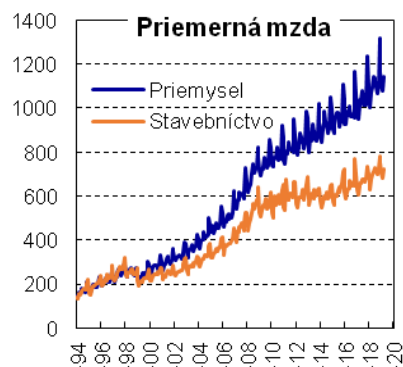
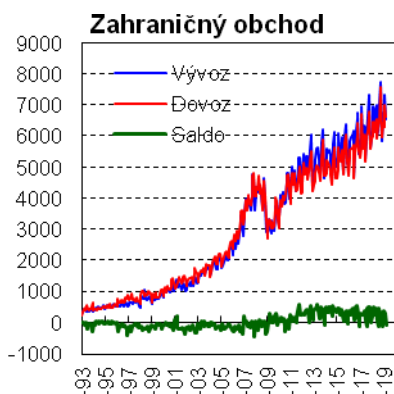

MAKROEKONOMICKÝ A FINANČNÝ VÝVOJ V APRÍLI 2019

Doc. Ing. Vladimír Baláž, PhD., DrSc.
uzávierka: 13.06.2019

Celkový ekonomický vývoj

Štatistický úrad SR publikoval údaje o vývoji v hospodárstva v prvom štvrtroku 2019. Slovensko zaznamenalo vynikajúce výsledky.

Hrubý domáci produkt medziročne narástol o 3,7%. Na celkovom raste HDP mal najväčší podiel zahraničný dopyt. Export narástol o 7,2% a import o 6,4%. Objem fixného kapitálu narástol o 2,1%. Konečná spotreba domácností rástla len mierne, o 1,2%.

V porovnaní s prvým kvartálom roka 2018 narástla zamestnanosť o 1,8%. Priemerná nominálna mzda v národnom hospodárstve medziročne stúpla o 7,1%. Po započítaní inflácie rast reálnych miezd činil 4,6%. Priaznivý vývoj príjmov sa prejavil aj na raste záujmu o nehnuteľnosti. Výstavba bytov medziročne stúpla o 8,2%.

Zisk finančných aj nefinančných korporácií dosiahol v prvom kvartáli 3 284 mil. eur. Celkový objem ziskov narástol medziročne o 32,3%, z toho v nefinančných korporáciách o 4,1%.

Výroba a zahraničný obchod

Tržby z priemyselnej výroby na medziročnej báze v apríli 2019 narástli o 4,1%. V automobilovom priemysle tržby medziročne stúpili o 14,7%. Pomalšie rástli tržby vo výrobe gúmy a plastov (+1,0%). Klesli tržby vo výrobe elektrických zariadení (-2,9%), vo výrobe spotrebnej elektroniky (-14,3%) a strojárstve (-3,6%).

Tržby v stavebníctve zaznamenali v apríli 2019 rast o 5,2%.

Zahraničný obchod zaznamenal v apríli 2019 pomalší rast. Vývoz medziročne stúpol o 2,3% a dovoz o 7,3%. Po dlhšom čase sa dosiahol záporné saldo vo výške 68 mil. eur.

V máji 2019 sa **index ekonomického sentimentu** oproti aprílu 2019 znížil o 1,9% (prepočítaný na novú bázu, ktorou je priemer roku 2015). Jeho celková trojmesačná kľzavá hodnota dosiahla 95,1%. Stúpol index sentimentu v priemysle (+9,0%), no klesol index v stavebníctve (-5,5%), obchode (-2,4%) a v službách (-7,3%). Index spotrebiteľskej dôvery klesol o 0,4%.

Cenový vývoj

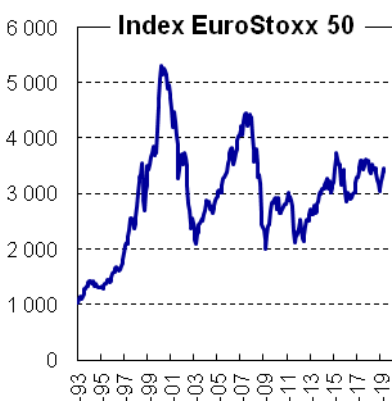
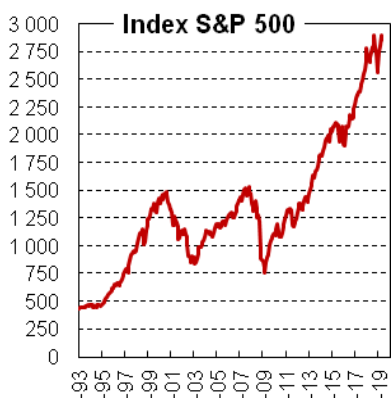
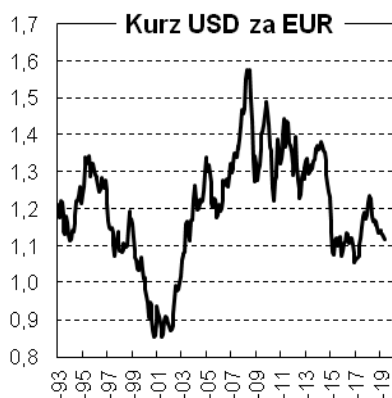
V apríli 2019 dosiahol rast spotrebiteľských cien medziročne 2,3%. Najviac narástli ceny za potraviny a nealkoholické nápoje (+2,9%), alkohol a tabak (+1,8%), bývanie a energie (+4,1%) a zdravotníctvo (+2,4%).

Ceny priemyselných výrobkov pre tuzemských výrobcov sa v apríli 2019 oproti minulému roku v priemere zvýšili o 3,9% a ceny pre export o 2,2%.

Ceny stavebných prác stúpili o 4,0% a ceny stavebných materiálov o 1,3%.

Nezamestnanosť a tržby v maloobchode

V apríli 2019 sa miera nezamestnanosti oproti predchádzajúcemu mesiacu znížila o 0,13%. Oproti aprílu 2018 klesla o 0,5% a dosiahla úroveň 5,0%. Na úradoch práce sa registrovalo 135 tisíc nezamestnaných. Počty nezamestnaných boli medziročne nižšie o 15 tisíc. Zároveň bolo k dispozícii 91,5 tisíc voľných pracovných miest. Napriek (veľmi malému) nárastu nezamestnanosti súčasne stúpa aj počet voľných pracovných miest.

Na trhu práce zostala nezamestnaná len najproblematickejšia skupina uchádzačov o zamestnanie, ktorých je ťažko zamestnať.

Tržby v maloobchode v apríli 2019 medziročne celkovo stúpili o 1,8%. Narástli tržby v malých predajniach o 17,8%, a aj tržby v hypermarketoch o 0,4%.

Verejné financie a finančné trhy

V máji 2019 sa v štátnom rozpočte dosiahol deficit 2 041 mil. eur (v máji 2018 bol schodok 725 mil. eur). Prudký nárast schodku bol spôsobený splátkou za vojenské lietadlá. Schodok v rozpočte dosiahol koncom mája 74,7% plánu.

Daňové príjmy rozpočtu mierne zaostali oproti pôvodnému predpokladu. Výber daní sa naplnil na 35,0%, z toho DPH na 39,1% a spotrebné dane na 37,9%. Výber daní z príjmu právnických osôb sa naplnil na 38,5%.

V apríli 2019 dosiahli úroky na spotrebiteľské vklady a úroky na úvery najnižšie úrovne za posledných 20 rokov.

V júni 2019 sa akciovým trhom v USA aj Európe darilo a hodnoty indexov dosahovali rekordné úrovne.

Základné makroekonomické ukazovatele Slovenska

Obdobie	2018 ^e	2018 Q3	2018 Q4	2019 Q1	02/2019	03/2019	04/2019	2019 ^f	2020 ^g
Výroba a zahraničný obchod									
HDP (mil. EUR) bežné ceny, kvartálne	90 202	23 799	23 325	21 794	x	x	x	96 900	103 200
HDP (% rast v stálych cenách)	4,1	4,6	3,6	3,7	x	x	x	4,5	3,9
Priemyselná produkcia, medziroč. prírastok %	+6,1	10,6	6,9	9,3	8,4	6,9	4,1	+7,0	+5,0
Stavebná produkcia, medziročný prírastok v %	+11,6	15,3	11,0	6,0	8,1	7,3	5,2	+10,0	*8,0
Zahraničný obchod (tovary), mil. EUR :									
• Vývoz	79 898	19 171	21 277	20 644	6 706	7 316	6 545	84 000	90 000
• dovoz	77 446	18 818	21 049	19 671	6 309	7 005	6 613	80 000	85 000
• saldo	2 452	353	228	973	397	311	-68	4 000	5 000
Genový vývoj									
Medziročná inflácia, %	2,5	2,7	2,2	2,4	2,3	2,7	2,3	2,5	2,5
Zamestnanosť a mzdy									
Priemerné mzdy, EUR ^d , za									
• národné hospodárstvo (kvartálne)	1101	992	1013	1023	x	x	x	1077	1144
• priemysel	1116	1100	1196	1102	1069	1128	1187	1 150	1220
• stavebníctvo	712	717	756	707	684	727	732	750	800
Počet zamestnaných, tis. (kvartálne, VZPS)	2 566,7	2579,0	2589,3	2588,4	x	x	x	2 570	2 584
Miera nezamestnanosti podľa VZPS (kvartálne)	6,6	6,4	6,1	5,8	x	x	x	6,4	5,9
Evidovaná miera nezamestnanosti v % ^b	5,4	5,4	5,1	5,1	5,2	5,0	4,9	5,1	4,8
• počet evidovaných nezamestnaných ^b	149 239	149 002	140 355	141 208	141 432	137 962	134 790	150 000	145 000
Verejné financie									
Štátny rozpočet: ^a									
Prijmy v mil. EUR	15 381	10 128	15 381	3 078	1 899	3 078	4 382	15 498	17 441
• percento plnenia	110,0	72,4	110,0	19,9	12,3	19,9	27,9	100,0	100,0
Výdavky v mil. EUR	16 563	10 738	16 563	4 243	2 505	4 243	5 766	17 539	19 651
• percento plnenia	103,8	67,3	103,8	24,2	15,7	24,2	31,6	100,0	100,0
Saldo v mil. EUR	-1 822	-610	-1 882	-1 166	-606	-1 166	-1 207	-2 041	-2 210
Finančné trhy									
Výmenný kurz USD za EUR ^d	1,1815	1,1631	1,1412	1,1356	1,1351	1,1302	1,1238	1,12	1,26
Priemerné úrokové miery z úverov, % ^b									
• podniky nad 5 rokov	2,36	2,36	2,36	2,36	2,37	2,33	2,40	2,60	2,80
• spotrebiteľské do 1 roka	12,99	12,97	12,83	12,79	12,76	12,70	12,66	13,50	14,00
• spotrebiteľské nad 5 rokov	7,53	7,04	7,19	7,00	7,02	6,96	6,90	8,00	8,50
Priemerné úrokové miery zo stavu vkladov, %									
• podniky – netermínované vklady	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,02
• domácnosti – netermínované vklady	0,03	0,03	0,03	0,33	0,03	0,03	0,03	0,05	0,06
• domácnosti – termínované do 1 roka	0,46	0,45	0,45	0,48	0,49	0,49	0,50	0,55	0,60
Dvojtýždňová repo sadzba ECB v % ^b	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10
Index DJ Eurostoxx 50 ^b	3 384	3428	3164	3215	3223	3333	3459	3 500	3 700
Index S&P 500 ^b	2 745	2829	2693	2482	2755	2804	2904	2 800	2 900

Zdroje: Štatistický úrad SR, Národná banka Slovenska, Ministerstvo financií. Prognózy sú uvádzané podľa Výboru pre makroekonomické prognózy MFSR. Vysvetlivky: a - ku koncu obdobia; b – priemer za obdobie; e = odhad; f = prognóza, VZPS = výberové zisťovanie pracovných síl = koná sa kvartálne podľa metodiky EÚ. Prognózované a odhadované hodnoty sú vytlačené *kurzívou*.